

ORGANIZATOR

Omnibus

XXI EDYCJA
30 MARCA 2022

Czas pracy: 45 minut

SP 6

WPISZ KOD SZKOŁY

Na starcie otrzymujesz od nas 100 punktów – tyle ile masz decyzji do podjęcia. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz dodatkowo 1 punkt, za błędną zabieramy dany punkt. Gdy nie odpowiadasz, zachowujesz podarowany punkt. Pamiętaj, że każda z odpowiedzi A, B, C, D może być fałszywa lub prawdziwa. W czasie konkursu nie wolno używać słowników, notatek, podręczników i innych pomocy naukowych. Sprawdź, czy arkusz testowy jest dopasowany do Twojej kategorii wiekowej i czy jest obustronnie zadrukowany. Zgłaszaj wszelkie nieprawidłowości. Wyniki konkursu będą dostępne 6 tygodni po konkursie.

Życzymy sukcesów i zapraszamy do testu konkursowego Omnibus!

Sławomir Leśniewski **Wyjątkowy chan(fragm.),** *Polityka nr49, 8 grudnia 2007r.*

Czyngis-chan pozostawił czterech synów, którzy podzielili pomiędzy siebie dziedzictwo. Żaden z nich nie odziedziczył militarnego i organizacyjnego geniuszu ojca. Najmłodszy Tołuj otrzymał ojcowiznę ze wspaniałą stolicą – Karakorum nad Orchonem, wybudowaną przez dziesiątki tysięcy niewolników w pobliżu gór Changaj, na północ od pustyni Gobi; Czagatej miał rządzić w Azji środkowej; Ugedejowi, przyszłemu wielkiemu chanowi, przypadła zachodnia Mongolia; najstarszy z braci Dżoczi przejął władzę nad ziemiami położonymi na zachód od rzeki Irtysz. Tołuj przeżył ojca o zaledwie kilka lat. Zmarł w czasie kampanii przeciwko chińskiemu państwu Kin, którego podboju dokończył Ugedej. W 1234 r. padła jego stolica Kajfeng. Po ciągnących się przez kilka lat rzeziach liczba mieszkańców spadła czterokrotnie, a liczba ofiar szła w miliony. To wówczas w głowach kilku ważnych postaci na dworze w Karakorum wykuła się szalona myśl, którą Johan Man, autor biografii Czyngis-chana przedstawił w następujący sposób: „Jaki jest pożytek z rolników? Nie posiadają nic wartościowego, a w dodatku są źródłem opozycji. Mają mniejszą wartość niż bydło i konie, zastąpmy ich bydłem i końmi. Najlepiej wybić wszystkich, bez względu na ich liczbę, i zamienić pola w pastwiska.” Na szczęście dla Chińczyków pomysł nie został doprowadzony do skutku.

Inny wnuk Czyngis-chana, Hulagu, z ziemi Persji, Gruzji, Armenii, Azerbejdżanu wykroił dla siebie i swoich następców państwo tzw. Ilchanów. Ostatni kalif ze słynnej dynastii Abbasydów odszedł ze świata, mając przed oczami obrazy nieludzkiego bestialstwa, z jakim Mongołowie potraktowali Bagdad i jego mieszkańców.

Pamiętaj! Wszystkie pytania odnoszą się do dołączonego tekstu!

1. Przedstawiony tekst:

- A) porusza problematykę historyczną
B) ma charakter popularnonaukowy
C) należy do literatury pięknej
D) porusza problematykę aktualną

2. W powyższym tekście mamy podane:

- A) nazwy geograficzne miejsc w Azji
B) cytat
C) imiona postaci historycznych
D) datowanie wydarzeń historycznych

3. W swoim wywodzie piszący:

- A) podaje własne interpretacje faktów
B) koncentruje się na faktach
C) pomija najważniejsze fakty i oceny
D) wyraża oceny i opinie

4. W swoim tekście piszący opowiada o czasach:

- A) po śmierci Czyngis-chana
B) przed narodzinami Czyngis-chana
C) XIII wieku
D) podboju Chin przez Mongołów

5. Czyngis-chan jest przez autora tekstu:

- A) nazwany genialnym władcą
B) oceniany jako okrutny tyran
C) ukazany jako nieudolny władca
D) autor błędnych koncepcji

6. Z przedstawionego fragmentu możemy dowiedzieć się, że:

- A) to najmłodszy syn otrzymał najważniejszą część ojcowizny
B) stolicą państwa Czyngis-chana było Karakorum
C) Ugedej był młodszy od Dżociego
D) Ugedej nosił tytuł wielkiego chana

7. W opinii autora:

- A) synowie urzędowali w Karakorum
B) podział państwa był błędem
C) po śmierci Czyngis-chana potęga jego państwa chyliła się ku upadkowi
D) żaden z synów nie dorównał ojcu

8. Z przedstawionego fragmentu można dowiedzieć się, że:

- A) podboje mongolskie były bardzo krwawe
- B) żołnierzy Czyngis-chana i jego następców cechowało szczególne okrucieństwo
- C) rolnictwo było szczególnie ważne dla gospodarki państwa Mongołów
- D) Tołuj rządził najdłużej

9. Piszący przywołuje tekst Johana Mana:

- A) który jest biografią Czyngis-chana
- B) w celu zilustrowania koncepcji dostojników mongolskich
- C) pochodzący z epoki Czyngis-chana
- D) żeby scharakteryzować styl rządzenia w państwie mongolskim

10. Rolnicy w opinii mongolskich możnowładców:

- A) byli niepotrzebni
- B) mieli mniejszą wartość niż konie
- C) nadawali się do służby w armii
- D) byli zbyt bogaci

11. Rolnikom możnowładcy mongolscy zarzucali, że:

- A) przeciwstawiają się lub mogą się przeciwstawić ich rządzą
- B) nie są pożyteczni
- C) zajmują ziemię, na której mogłyby paść się konie
- D) są leniwi

12. Przedstawiony cytat:

- A) opisuje rzeczywiste działania władz
- B) przedstawia koncepcję, z którą zgadza się autor tekstu
- C) oddaje jedynie sens idei, która zrodziła się w głowach możnych
- D) przedstawia pomysł samego Czyngis-chana

13. Żeby wyrazić swoją dezaprobatę, piszący używa sformułowań:

- A) na szczęście
- B) barbarzyński
- C) najlepiej
- D) wartość

14. Nie jest prawdą, że:

- A) synowie Czyngis-chana walczyli między sobą o władzę
- B) Karakorum położone jest nad rzeką Irtysz
- C) piszący rozwija myśl: **Żaden z nich nie odziedziczył (...) geniuszu ojca**
- D) podział władzy był decyzją synów Czyngis-chana

15. W przedstawionym tekście:

- A) mamy wyrazistą puentę
- B) można wyróżnić dwa wątki: spadek po Czyngis-chanie i podbój państwa Kin
- C) piszący przeciwstawia sobie dwie odmienne opinie
- D) teza wywodu zostaje w zakończeniu obalona

16. Pierwsze zdanie przedstawionego tekstu:

- A) jest zdaniem złożonym
- B) zawiera zdanie podrzędne
- C) to równoważnik zdania
- D) jest zdaniem złożonym współrzędnie

17. Rzeczownikiem jest wyraz:

- A) dziedzictwo
- B) geniuszu
- C) ojcowiznę
- D) stolicą

18. W wypowiedzeniu **Żaden nie odziedziczył (...) geniuszu ojca** :

- A) nie ma dopełnienia
- B) podmiotem nie jest rzeczownik
- C) są dwa rzeczowniki
- D) czasownik ma formę czasu teraźniejszego

19. W zdaniu z pyt. 18. przydawka:

- A) jest wyrażona rzeczownikiem
- B) ma formę dopełniacza
- C) przydawka jest wyrażona przymiotnikiem
- D) jest w tym samym przypadku co określany rzeczownik

20. Podkreślony wyraz w sformułowaniu **stolicą (...) wybudowaną przez (...) niewolników**:

- A) jest przydawką
- B) należy do nieodmiennej części mowy
- C) odmienia się przez przypadki
- D) ma pięć sylab

21. Do nieodmiennych części mowy należy wyraz:

- A) z
- B) nie
- C) i
- D) nad

22. Wśród odpowiedzi w pyt. 21.:

- A) jest partykuła
- B) znajdują się dwa przyimki
- C) jest spójnik
- D) jest zaimek

23. Więcej liter niż głosek jest w wyrazie:

- A) czterech
- B) nich
- C) przyszłemu
- D) chanowi

24. Wyraz **przeciwko**:

- A) jest trzysylabowy
- B) ma pięć spółgłosek
- C) ma trzy samogłoski
- D) ma tylko dwie samogłoski

25. Podkreślone wyrazy w wypowiedzeniu **(...) przejął władzę nad ziemią (...) na zachód od rzeki Irtysz**:

- A) to tzw. wyrażenie przyimkowe
- B) tworzą przydawkę
- C) tworzą dopełnienie
- D) są związkami przyimka z rzeczownikiem